

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723200974
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723200974.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. U.Á., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX F., občan SR, poručník maloletého dieťaťa - Mesto F., maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky: Y. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX F., občan SR a otca: neuvedený, o návrhu navrhovateľov: 1. I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. X. XXX/XX, XXX XX N., občan SR, 2. I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. X. XXX/XX, XXX XX N., občan SR, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloletého N. U., nar. XX. XX. XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti manželov I. I. I., nar. XX. XX. XXXX a I. I. rod. U., nar. XX. XX. XXXX.

II. Manželia I. budú vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť a zabezpečovať výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého a v bežných veciach ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Matka maloletého dieťaťa Y. U., rod. U., nar. 19. 05. 1991 sa z a v ä z u j e plnením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta vždy do 15.-teho dňa v mesiaci počnúc dňom, v ktorom predmetný rozsudok nadobudne právoplatnosť.

IV. Súd z r u š u j e ústavnú starostlivosť nariadenú rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/30/2020-50 zo dňa 22. 06. 2020.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia v 1. a 2. rade sa svojím návrhom došlým Okresnému súdu Zvolen dňa 08. 03. 2023 domáhali, aby im súd maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň matku zaviazal platením výživného vo výške 30% zo životného minima.

Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletý N. sa narodil z mimomanželského vzťahu, pričom otcovstvo k nemu nie je určené. Narodil sa v nemocnici vo F., pričom uvedenú skutočnosť zistili z dokumentov, nakoľko pôsobia ako profesionálna rodina. Maloleté dieťa majú od jeho umiestnenia v centre v profi náhradnej rodine. Ďalej boli informovaní, že matka dieťa hneď po pôrode opustila, odišla z nemocnice bez udania dôvodu a za dieťaťom sa nevrátila. Táto situácia bola nahlásená Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ktorý začal vo veci konať a bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý umiestnený do centra priamo k nim do rodiny, t. č. je u neho nariadená ústavná starostlivosť. Maloletý je u nich od 17. 12. 2019, teda od prepustenia z nemocnice kedy mal len 12 dní a vyžadoval si väčšiu starostlivosť. Maloleté dieťa si obľúbili krátko po tom ako k nim prišiel. Okrem detskej lekárky spolupracujú s detskou foniatričkou, kvôli nevyvinutému N. ušku a tiež detskú očnú kliniku.

Obidve samostatné zariadenia navštevujú v H. na Y.h. Okrem tohto je maloletý sledovaný aj v detskej neurologickej ambulancii. Maloletému bol stanovený klinický Goldenhaarov syndróm. Navrhovateľ je ženatý a s manželkou majú na výchovu detí rovnaký názor. Obidvaja s manželkou sú zamestnaní. On pracuje v G. S. S. H. H. na pozícii profesionálny náhradný rodič. Spolu s manželkou obývajú 6-izbový rodinný dom, obytná plocha je 240 m², ktorý je v ich spoluvlastníctve. Spolu s nimi bývajú jeho rodičia, ich biologický syn I., ktorý mal 18 rokov, osvojený syn C., ktorý má 15 rokov. Najstarší syn I. sa v uplynulom roku osamostatnil. Nakoľko bol N. zapísaný do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v H. H. a aby sa mohol dostať do inej rodiny tak sa s manželkou rozhodli, že požiadajú Okresný súd Zvolen o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Do budúcnosti sa chcú o maloletého starať, snažia sa mu vytvoriť vhodné podmienky pre jeho ďalší život.

Matka dieťaťa je v starostlivosti psychiatrickej ambulancie MUDr. Š. vo F. a v súčasnosti je umiestnená v Psychiatrickej liečebni v Y., nakoľko dňa 15. 06. 2020 napadla nožom a poranila druhu matky. V Y. je umiestnená za účelom súdne nariadenej ústavnej ochrany psychiatrickej liečby. Je poberateľkou invalidného dôchodku.

Na základe týchto skutočností žiadali, aby súd rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

2. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

3. Matka maloletého dieťaťa napriek tomu, že bola predvolaná sa na pojednávanie nedostavila a svoju neúčast' ospravedlnila listom doručeným súdu dňa 01. 06. 2023.

4. Súd z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P/30/2020 zistil, že týmto rozsudkom bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v Stredisku evanjelickej diakonie, Domove detí, R. Č.. XX, XXX XX H. H. a matke bola určená povinnosť platiť výživné vo výške 30% zo životného minima.

5. Súd na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/56/2021-93, ktorý sa stal právoplatným dňa 28. 03. 2022 zistil, že týmto rozsudkom bola matka maloletého pozbavená výkonu rodičovských práv k maloletému Jánovi.

6. Súd zo správy Strediska evanjelickej diakonie Banská Bystrica vo veci príjmu navrhovateľa 1. zistil, že jeho príjem za uplynulých 12 mesiacov bol vo výške 1.086,- EUR v čistom. Súd z registra z výpisu trestov Generálnej prokuratúry zistil, že navrhovateľ 1. nemá záznam v registri trestov.

Súd z potvrdenia o zdravotnom stave navrhovateľa 1. zistil, že tento je vo veci zhodnotenia sociálno-zdravotnej úrovne vyhovujúci.

7. Súd z výpisu o zdravotnej spôsobilosti navrhovateľky 2. zistil, že táto je priaznivá, bez patologických príznakov.

Súd z výpisu z registra trestov navrhovateľky 2. zistil, že táto nemá záznam v registri trestov.

8. Súd zo správy Sociálnej poisťovne zistil, že matka maloletého t. č. poberá invalidný dôchodok a to od 19. 05. 2009. V súčasnosti od 01. 01. 2023 je vyplácaný v sume 425,20 EUR.

9. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zistil, že dňa 03. 05. 2023 vykonali neohlásené šetrenie v domácom prostredí. V domácnosti zastihli navrhovateľa 1. s maloletým N.. Navrhovateľka 2. bola v práci. Rodina žije v dvojpodlažnom rodinnom dome v osobnom vlastníctve. V dome žijú manželia I. s deťmi I., C. a rodičia pána I. pani I. I. a pán I. I.. Starajú sa o deti, ktoré s nimi žijú v jednej domácnosti. Celá domácnosť je riadne a účelne zariadená a počas šetrenia bola čistota a poriadok na požadovanej úrovni. Maloletý s manželmi zdieľa jednu izbu, pričom má vlastné lôžko. Príjem do domácnosti pozostáva z príjmu pána I. a pani I.. Maloletý N. je prihlásený do materskej školy a zatiaľ celodennú starostlivosť mu zabezpečuje pán I.. Je v starostlivosti pediatra MUDr. D., nakoľko má vážnejšie zdravotné problémy, navštevuje aj očné kliniku a foniatriu na Y. a neurológa v I.. Toho času je zdravý a posledné obdobie prekonal iba bežné ochorenia. Následne sa informovali aj na Obecnom úrade, kde uviedli, že doteraz nemali s navrhovateľmi žiadne problémy a nemusel ich riešiť pred komisiou. Na základe zistených skutočností môžu usúdiť, že maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre ďalší psychický a fyzický vývin u navrhovateľov.

10. Na pojednávaní konanom dňa 06. 06. 2023 navrhovatelia 1. a 2. uviedli, že žiadajú, aby súd návrhu vyhovel. Na otázku súdu či matka sa nejakým spôsobom od narodenia o maloletého u nich informovala uviedli, že žiadnym, ani telefonicky, písomne ani akokoľvek. Raz ju videli v rámci nejakého šetrenia, ale odvtedy nie. Žiadajú teda, keďže maloletý im prirástol k srdcu a má určité aj vrodené vady, aby súd tomuto návrhu vyhovel.

11. Kolízny opatrovník uviedol na pojednávaní, že sa pridriavajú správy zo šetrenia pomerov a nakoľko neboli zistené žiadne nedostatky žiadajú, aby maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

12. Čo sa týka vyjadrenia poručníka tento uviedol, že sa pridriavajú návrhu a teda žiadajú, aby súd zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Zároveň ešte uviedli, že v súčasnosti matka bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, pričom pojednávanie sa konalo približne asi pred dvoma týždňami u sudkyne JUDr. G. I..

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

15. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

17. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

18. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

22. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh je v celom rozsahu dôvodný. Inštitút náhradnej starostlivosti zverenia dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča predpokladá to, že tak jeden alebo druhý rodič a ani nikto z najbližších príbuzných rodičov sa nemôže o maloletého postarať. Na základe tohto je potom prednostný záujem maloletého dieťaťa daný tým spôsobom, že v prípade žiadosti o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti súd posudzuje či títo sú spôsobilí vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť, či sú u nich podmienky, tak zdravotné, etické ako aj materiálne naplniť túto funkciu náhradnej osobnej starostlivosti. Keďže matka ako jediný uvedený rodič v rodnom liste maloletého túto starostlivosť dlhodobo zanedbáva a nie je schopná poskytnúť maloletému starostlivosť tak, ako súd na to poukázal, že v súčasnosti

sa nachádza na liečení v Nemocnici C. I. D. Y. je potrebné, aby súd rozhodol tak, že maloletého zverí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom. Okrem tohto súd poukazuje na tú skutočnosť, že samotná matka bola rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/56/2021-93 pozbavená výkonu rodičovských práv k maloletému.

Súd teda mal preukázať, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov je v jeho záujme a preto tomuto návrhu v celom rozsahu vyhovel.

29. Zároveň súd je povinný určiť vyživovaciu povinnosť rodičovi, ktorú bude platiť na maloleté dieťa a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Galante. Výšku vyživovacej povinnosti súd určil v zmysle § 62 ods. 3 zákona o rodine. Súd čo sa týka výšky vyživovacej povinnosti mal preukázať, že matka v súčasnosti je poberateľkou len invalidného dôchodku a preto nebolo možné zo strany súdu určiť vyššie výživné ako 30% zo sumy životného minima.

30. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

§ 44 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 44 ods. 3 písm. a) zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 45 ods. 1, 2, 3, 4, 7, 8 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 81 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 52 zák. č. 161/2015 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2.ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.